

www.britishcouncil.org/parents

Bu kitabıca valideynlərə yardım etmək üçün British Council tərəfindən sifariş edilən kitabıca seriyalarından biridir.

- Azyaşlı uşaqlar ingilis dilini xarici dil kimi necə öyrənir.
- Uşaqlarla ingilis dilində danışmaq
- İngilis dilinin şəkili kitablar vasitəsilə öyrənilməsi
- İngilis dilinin qafiyələrlə öyrənilməsi

Opal Dunn, Böyük Britaniyalı müəllif və təhsil üzrə məsləhətçi tərəfindən yazılmışdır
© British Council 2008

Böyük Britaniyanın mədəni əlaqələr və təhsil imkanları üzrə beynəlxalq təşkilatı.
A registered charity: 209131 (England and Wales) SC037733 (Scotland).

 BRITISH
COUNCIL

İngilis dilinin ailədə öyrənilməsi

Birlikdə öyrənmək
əyləncəlidir!

İngilis dilinin qafiyələrlə
öyrənilməsi

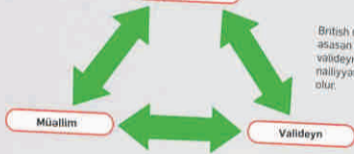
Ön söz

Uşağın öyrənmə prosesində iştirakınız onların həm xarici dilə münasibətinə, həm də öyrənmə sürətinə müsbət təsir göstərə bilər. Valideynlər sinif otağından kənar uşaqların dərslərinə kömək edəndə uşaqların sinifdə nailiyyətləri, həqiqətən də, yüksək olur.

Jim Nayt, Böyük Britaniyanın Təhsil Naziri: "Valideynlər ibtidai sinif şagirdlərinin öyrənmə prosesinə müəllimlərdən altı dəfə çox təsir göstərə bilərlər." Uşağınızı ingilis dilinə həvəsləndirmək və ondan istifadə etməyə özünə inam yaratmaq üçün bir neçə sadə addımlar ata bilərsiniz.

British Council-in Təhsil üzrə mütəxəssisləri bu işdə valideynlərə yardım etmək üçün yeni "İngilis dilini ailədə öyrənmə materialları" və xidmətləri izləyib hazırlamışlar. Ümid edirik ki, bu materiallardan uşağınızda birgə istifadə etmək sizin üçün faydalı olacaqdır. Həm də unutmayın ki, birgə öyrənmək daha ayancaqdır!

Uşağın öyrənməsi

British Council-in global təcrübəsinə əsasən deyə bilərik ki, müəllimlər və valideynlər birgə işlədikdə uşaqların nailiyyət qazanmaq şansı daha çox olur.

2

Bu mərhələdə uşaqlar yalnız qafiyələrin sabit ifadələrində şifahi olaraq bildikləri sözləri oxuya bilərlər. "Bələ" "oxuma" onların təkrarlanan sözlərin formalarını tanımasını ilə nəticələnir və daha sonralar onlar tanıya və "oxuya" bildikləri söz bankalarını yarada bilərlər. Onlar təxminən eyni vaxtda tanışları sözlərin səslərini təhlil etməyə başlayırlar (bax: British Council-in "İngilis dilinin şəkili kitablar vasitəsilə öyrənilməsi" adı kitabçası). Bu baxımdan həvəsləndirici oyunlardan biri də qafiyələnən sözlərin toplanmasıdır. Məsələn, "four," "door," "more," "four," "saw."

Valideynlər və müəllimlər oxumağı öyrətmə ilə əlaqədar uşaqlarda təbii olaraq baş verən bu vacib mərhələ barədə hər zaman məlumatlı olurlar. Uşaqlar işə bir çox sadə qafiyələri bilir və onlardan zövq alırlar.

Qafiyələri oxuya bilən uşaqlar təbii olaraq sadə şerhəri oxumağa başlayırlar. Uşaqların qafiyələri və şerhəri azbar öyrənmək qabiliyyəti səkkiz yaşadək inkişaf etdirilsə, bu, yeni dil öyrənməyə bərabər olur və bu bacarıq onlarda ömürlük qalır.

15

Bu zaman onlar matnı barədə düşünmək üçün vaxt əldə edirlər. Bir neçə vərəqə qurtardıqdan sonra onları qafiyə kitabına daxil edin. İngilis dilində yazı yazmaq qabiliyyətindən asılı olaraq, onların öz mündəricatını və kitabın üzünü yaratmalarına şərait yaradın.

Növbəti dəfə kitab düzəldərkən bəzi uşaqlar qafiyələri özləri yazmaq istəyə bilərlər. Onlar həm də ad günü və ya bayram kartları hazırlamaq fikrində ola bilərlər.

Öz hazırladığınız kitabları uşaqları öz qafiyələrini yazmağa həvəsləndirə bilərsiniz. Bəzi uşaqlar ya bildikləri qafiyələri özlüklükləşdirmək, ya da digər qafiyələrdən matn blokları götürməklə öz qafiyələrini yaratmağa başlayırlar. Bu çalışma yaradıcı xarakter daşıdığına görə onları həvəsləndirir.

Şəkilli qafiyə kitabına baxmaq həm də düşünmə imkanları yaradır. Hekayəli qafiyə kitabları ilə başlayın. Bəli hekayələr şəkillərlə zəngindir və uşaqlar hesab edirlər ki, onlar həmin hekayələri söyləyə və "oxuya" bilərlər. Qafiyə toplusları yeni başlayanları həvəsləndirə bilər. Çünki bəli materialları uşaqların şitəli formada bilmədiyi çoxlu sayda qafiyələri əhatə edir.

Qafiyələrin oxunması

Araşdırmalar göstərir ki, əzbərdən bildikləri sadə qafiyələrin "oxunması" səs oxunmasını öyrənilməsi prosesində zəruri bir addımdır. Bilinən qafiyənin imla formasında deyilməsi və eyni zamanda matndakı sözlərə işarə etmək uşaqlar üçün sevindiricidir. Bu zaman uşaqlar hesab edirlər ki, İngilis dilində nəyisə oxuya bilərlər.

Go to bed late,
Stay very quiet.
Go to bed early,
Grow very tall.

Qafiyələrdən istifadə

Hesab edilir ki, sadə qafiyələr əksər mədəniyyətlərdə fitri xarakter daşıyır. Azyaşlı uşaqlar danışmağa başladığı vaxtdan etibarən onların bir çoxu qıxdığıları səslərlə aylanmaq və onları sınaqdan keçirməyi sevirir. Bu isə onların sonralar qafiyələri xoşlayacağına işarədir. Onların bir çoxu səsləri yamsılamaq və qafiyələrin sözlərini və xüsusi ritmlərini yadda saxlamaq bacarığına malik olurlar.

Qafiyələrin özünəməxsus sözlərini yadda saxlamaq və təkrarlaması isə azyaşlı uşaqlar üçün əyləncə formalarından biridir. Bəzi böyüklərdən fərqli olaraq, onlar qafiyələri sürətli, səy göstərmədən öyrənirlər.

Qafiyələrin qısa matnları ilə oynayaraq uşaqlar İngilis dilinin quruluşunu araşdırırlar. Onlar dilin istikliyini öyrənir və İngilis dilindəki 44 səs və 26 hərf arasındakı münasibətlə tanış olurlar. Bu isə onlara sözləri təşkil edən səsləri aydınlaşdırmaq üçün yardımçı olur. Erken öyrənmə prosesində qafiyələr vasitəsilə dilin bəli öyrənilməsinə lazımi qədər əhəmiyyət verilir.

Azyaşlı uşaqlar üçün qafiyələr və sadə şərtlər arasında fərq olur. Ümumiyyətlə, qafiyələr qısa olur və həm qafiyə sözlər olan matnları əzbərləmək üçün səsən ahəngdən istifadə edilərsə, səsli və sözlərin təkrarlanması asan olan cəlbedici ritmlərdən asılı olur. Ənənəvi və məşhur qafiyələr bəzən "Mother Goose" qafiyələri və ya uşaq bağçası qafiyələri kimi sinifləşdirilir. "Twinkle, Twinkle, Little star" və "Humpty Dumpty" kimi bir çox qafiyələr Britaniya mədəniyyətinin tərkib hissəsi hesab edilir.

"İlk şerhler" isə adətən dilin oynaqlığına deyil, daha çox ifadə edilən mənə ilə bağlı olur. Bu isə uşağa tanış olan mühitdə olmayan hisslərin və təsəvvürlərin yaranmasına və yeni ideyaların kağıza zəmin yaradır. İlk şerhler milli, yaxud müasir xarakterli ola bilər: onlar sadə qafiyələrdən ibarət olurlar. Onlar daha az (tanınır) və uşaq bağçasında öyrədilən qafiyələr kimi nasıldan-nasla keçmə ehtimalı az olur.

Qafiyələrin əhəmiyyəti

Qafiyələr, dəsina bilən "oyuncaqlardır." Valideynlər və uşaqlar əhval-ruhiyyəni dəyişmək və ya əsuda vaxtı əyləncə ilə doldurmaq üçün onlardan istənilən vaxtda və istənilən yerdə istifadə edə bilərlər. Qafiyələrdən istifadə etmək üçün oyuncaq, lövəzimat, hətta kitab belə lazım deyil. Onlar oyunu stimullaşdırmaq üçün istifadə edilən dilin səsizməsinə əsaslanır. Bəzi qafiyələr fiziki hərəkətlərlə də müşayiət edilir. Bu da öz növbəsində qarşılıqlı anlayışa yardım edir və əzbərləmə vasitəsi kimi çıxış edir.

Qafiyələr azyaşlı uşaqlar üçün tam və qısa təcrübədir və onların məhdud diqqət çərçivəsinə uyğun gəlir. Onlar yığcam hekayə kimi olurlar. Bəla ki, qafiyələrin başlanğıcı, sonu və məzmunu olur. Uşaqlar bu ardıcılığı öyrəndikdən sonra inəməli olurlar. İfade tərzinin sürətli əhval-ruhiyyəyə uyğun dəyişmə bəla. Uşaqlar anlayırlar ki, dil tərkibi sabitdir. Cəlbedici və əyləncəli dil - bir çox hallarda televizordakı göstərilən reklamlar musiqilərinə bənzər - və qısa mətn qafiyələri asan və yaddaqları edir.

Azyaşlı uşaqlar ingilis dilində dərhal ünsiyyət yaratmaq istəyirlər, lakin demək istediklərini deyə bilməyində çətin qalırlar. Qafiyələr vasitəsilə onlar ingilis dilində yaxşı və böyük kimi tez danışa bildiklərini hiss edirlər. İngilis dilində müxtəlif oyunlar oynayıb əylənməkdən deyil, müəyyən cəhətlərin uğurlu yerinə yetirilməsinə, məsələn, hansısa qafiyəni tam öyrətməyə - inadla soy göstərməkdən razı qalmaq olar.

Xor formatı da əyləncəli ola bilər. Bu zaman valideyn və uşaqlar qafiyələri növbə ilə və ya birlikdə söyləyirlər. Utancaq uşaqlar təkbəsinə çıxış etmək üçün hazır olanadək xor qruplarının üzvləri ola bilərlər.

Yaddaşda saxlama

Qafiyələri yazmaq üçün kifayət qədər yaddaşda məlik olan MP3 pleyerlər aşağıdakı funksiyalar baxımından qiymətli imkanlar yaradır:

- Yazılmış olan materiala qutaq asmaq
- Yaddaşda yazmaq
- Nitqin inkişaf etdirilə biləcəyi səhələri müəyyənləşdirmək üçün təkrar dinləmə
- İkinci, daha yaxşı ifadə yazmaq

Uşaqlar öz "səhəllərinə" tənqidi yanaşırlar və onların çoxu hər dəfə öz ifadələrini yazmaq istəyirlər. Onlar öz tələffüzləri ilə qane olanadək bunu davam etdirmək istəyirlər.

Qafiyə kitablarının hazırlanması

Latın alifbəsini bilən və 26 hərfin səsləri ilə tanış olan uşaqlar bir çox hallarda qafiyələri oxumağa və hətta yazmağa meyillidirlər. Yaxşı tanış olan və sadə qafiyənin sürətini oxumaq və onu birlikdə oxuyun. Daha sonra, növbə ilə bir-bir qafiyədəki sözlərə işarə edərək uşaqların həmin qafiyəni ucadan oxumasına şərait yaradın (öz-özünə inəla çalışması yerinə yetirməli). Uşaqlar, tezliklə öyrənirlər ki, onlar ingilis dilində sadə sözləri oxuya bilərlər. Sonra uşaqlara qafiyə yazılmış vərəqə bazamaya icazə verin.

Qafiyə vaxtları

Planlaşdırılmış qafiyə vaxtlarına aşağıdakılar daxil edilməlidir:

- əvvəlki sevimli qafiyələr
- son zamanlarda öyrənilmiş qafiyələr
- yeni öyrənilmiş qafiyələr.

Bir və ya iki sevimli qafiyə ilə başlamaq yaxşı fikirdir. Bu, uşaqlara şərəit yaradır ki, onlar ingilis dilində qısaq asma və bu dildən istifadəyə uyğunlaşsınlar. Sevimli qafiyənin təkrarlanma sayı uşağın əhval-ruhiyyəsindən aslıdır. İkinci təkrar daha çox növbəlaşma ilə baş verməli və uşağın əhval-ruhiyyəsi münasib olarsa, üçüncü təkrar uşağa qafiyəni və ya onun bir hissəsini demək imkanı yaratmalıdır.

Öyrətməyə hazırlaşdığınız qafiyənin uzunluğu onun ayrıca bir oxu, yaxud ingilis dilində planlaşdırıldığınız oxuya giriş olmasından aslıdır (bax: British Council-in "Uşağınızla ingilis dilində danışmaq" adlı kitabçası). Qafiyənin birinci satırdan istifadə edərək proqramı əvvəlcədən hazırlamaq maraqlı olur. Belə olduqda artıq ana dilində oxuya bilən uşaqlar proqram üzrə işləyə bilərlər və bir neçə qafiyə bildikdən sonra öz proqramlarını tərtib edə bilərlər.

Qafiyələrin nümayiş etdirməsi

Xüsusi tədbirlər zamanı (məsələn, yaşlılardan birinin ad günü zamanı) uşaqların iki və ya üç qafiyə söyləmələri üçün qafiyə nümayişləri planlaşdırıla bilərsiniz. Uşaqlar öz bacarıqlarını göstərməyi sevirlər və tərifləndikləri zaman onlar həvəsələnirlər. Belə nümayişlər üçün hazırlıq zəruridir. Çünki həmin hazırlıq işləri uşaqlara çalışmaq və öz tələffüz və ifa tərzlərini yaxşılaşdırmaq üçün əsas verir.

İngilis dilində danışmağı öyrənmək bəzi azyaşlı uşaqlara həddən artıq çətin görüne bilər. Qafiyələrin öyrənilməsi onları həvəsəndirmə istiqamətində atılan addım ola bilər. Uşaqlar öz nailiyyətlərini lazımi səviyyədə qiymətləndirmədiyi zaman, ingilis dilinin öyrənilməsi ik dövrlərdə qafiyələr xüsusilə faydalı ola bilər.

Bəzən ingilis dilində danışmaqdan çəkinən azyaşlı uşaqlar bir çox hallarda onları həvəsəndirən yaşlı adamlarla qafiyələr söyləməklə danışmağa başlayırlar. Sabit və ayaqlıca matnı bölüşməklə onların özünə inamı artır və onlar qsa bir qafiyənin əksər hissəsini özləri deyə bilərlər.

Qafiyələrin seçilməsi

Qafiyə toplusu (qafiyə bankı) yaratmaq zəruridir. Bunu etmək üçün valideynlər qafiyələrin uzunluğundan və uşaqların öyrənmə marağı və hazırlığından aslı olaraq hər həftə bir və ya iki yeni qafiyə təqdim etməyə hazırlıq olmalıdırlar. Bəzi qünlər uşaqlar yeni materialları daha tez qəbul edirlər və onların belə əhval-ruhiyyəsinə uyğunlaşmaq vacibdir.

Qafiyələrə aşağıdakı mənbələrdə rast gəlmək olar:

- **Şəkilli qafiyə matnı kitabları** - Frances Lincoln tərəfindən nəşr edilən və Jessica Souhami tərəfindən yazılan "In the dark, dark wood" (Çox qaralıq meşədə) adlı kitab kimi, bütöv bir qafiyənin bir şəkilli kitabda yerləşdirilməsi
- **Qafiyə antologiyaları** - Frances Lincoln/Mother Goose Sterling Publisher tərəfindən nəşr edilən və Opal Dunn və Adriano Gon tərəfindən yazılan "Number Rhymes to say and play" (Demək və oynamaq üçün rəqəmli qafiyələr) kimi matnə yardımçı karakter daşıyan daha az şəkilli seçmə qafiyə kitabları
- **Ənənəvi qafiyələr** - "The Ladybird Book of Nursery Rhymes - Humpty Dumpty" (Uşaq bağçası qafiyələri parabüzən kitabı)

F

Ailo üzvləri - Ailo üzvlərinin bildiyi qafiyələrin öyrənilməsi yaxşı fikirdir. Çünki belə qafiyələr ailə üzvləri tərəfindən bölüşdürülür və həm də uşaqları ailə üzvlərinə qoşulmağa həvəsləndirir.

Validənlər qafiyələri seçərkən özlərinin də xoşladığı qafiyələri seçməli və aşağıdakıları yadda saxlamalıdır:

- Uşaqların ingilis dili bilmə səviyyələrinin artması
- Uşaqların inkişaf edən maraqları və gender ehtiyacları - oğlanlar aşağıdakı qafiyə ilə əlaqədar fiziki hərəkətləri xüsusilə xoşlayırlar:

*Jeremiah, how the fee,
Puff, puff, puff,
Fast you blow it gently,
Take you blow it rough*

- Faydalı ifadələri gündəlik nitqə keçirmək
- Mümkün olarsa, digər ailə üzvlərinin bildiyi bəzi qafiyələri daxil etmək
- Ailə üzvlərinin adlarına uyğun gələn qafiyələrin daxil edilməsi

*Duke, duke, dumpling,
My son John,
Went to bed
With his trousers on*

- Ailə tədbirlərinə və ya ailənin gündəlik həyatına səmimi edilə bilən bəzi qafiyələrin daxil edilməsi

*I scream,
You scream,
We all scream for ice-cream
What would you like?
Chocolate, lemon, vanilla or
One is for you and one is for me*

6

Əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş hərəkətlər olmadıqda sadə hərəkətlər uydurun. Çünki fiziki iştirak əzbərləməyə yardım edir və hərəkətlər "öz qabiliyyətinə razılıq" faktoru yaradır. Zəruri sözləri vurğulayın və sözləri qafiyələndirin. Yeri gəldikdə tərcümə variantlarını püçüldəyin.

Yeni qafiyə öyrəniləndikdən sonra uşaqlar növbə də həmin qafiyəni söyləməyə hazır olurlar və siz növbə ilə qafiyənin sətirlərini söyləyə bilərsiniz. Növbə ilə söyləməyi öyrənmək zəruri bacarıqdır. Ona görə ki, bu zaman diqqətlə qulaq asmaq, riskə getmək, digərinə qarşı anlayışlı olmaq və onlar danışarkən qiymətləndirmə aparmaq buraya daxildir.

Uşaqlar qafiyənin əksər hissəsini əzbərdən bilsələr də, onlar həmin qafiyəni öz başlarına demək üçün hazırlıq olmaya bilərlər.

Qeyri-rəsmi qafiyə sessiyaları

Ailədə nə qədər çox qafiyə deyilsə, qafiyələrin gündəlik üslubu uşaqların həyatı və nitqinin tərkib hissəsinə o qədər tez çevrilir. Şəxsi qafiyə toplusunun yaradılması zəruridir. Çünki uşaqlar nə qədər çox qafiyə bilsələr, bir o qədər çox öyrənmək istəyirlər. Qafiyələrin deyilməsi aylancalıdır!

Validənlər və uşaqlar dükanda növbədə gözləyərkən və ya uzun səyahət zamanı boş vaxtlarda bir və ya iki qafiyə deyə bilərlər. Validənlər bu sessiyaları başlamalıdır. Lakin uşaqlar öz fikirlərini də əlavə etməyi xoşlayırlar. Uşaqlar bir çox hallarda qafiyəni təkrarlamağıdır. İkinci dəfə onların düşünmək və qafiyəni söyləmə tərzini inkişaf etdirmək imkanları yaranır. Uşaq daima öz tələffüzündə düzəlişlər edir. Lakin onlar tələssirdikdə və onların çalışmaq imkanları olmadıqda belə düzəlişlər baş vermir. Yeni qafiyələrin rəsmi qafiyə vaxtlarına saxlanması daha yaxşı olardı.

11

Y

Bir çox qafiyə kitablarında qavramaya yardım etmək üçün əlavə şəkillər olur. Şekillər olmadıqda valideynlər mənərin başa düşülməsinə yardım etmək üçün kiçik eskizlər çəkmə, oyuncaqlar və ya həqiqi əşyalar göstərə bilərlər. Sözlərin hər hansı formada tərcüməsi yalnız bir dəfə, İngiliss dilindəki sözün daha sonra təkrarlanması ilə və pıçılı ilə deyilməlidir.

Yeni qafiyənin təqdim edilməsi

Valideynlər yeni qafiyələrin təqdim edilməsi zamanı sadələşdirilən üslubdan istifadə etməlidirlər (bax: British Council-in "Uşaqla İngiliss dilində danışmaq" adlı kitabçası). Qısa qafiyələrdə istifadə edilən ifadələrin təqdimi və öyrənilməsi adətən asan olur. Ona görə də, uşaq qafiyəni öyrəndikcə sadələşdirilmiş üsullarından daha az istifadə edilir.

Uşaqlardan öz öyrəndiklərini möhkəmləndirmək tələb olunarsa, soslari, sözləri və onların mənalarnı başa düşdükleri kimi və onların çatdırma biləcəyi vaxtda müəyyənlaşdırılması və müqayisə etməsinə zaman lazımdır. Uşaqlar tələsdirilməməli və onlardan böyük qədər sürətli çəymək tələb edilməməlidir. Bu, xüsusilə də yeni qafiyənin öyrənilməsi zamanı ikinci mərhələdə belə olmalıdır. Təkrar etmək böyük qədər üçün dərindən ola bilər. Lakin bu uşaqlar üçün vacibdir. Ona görə ki, təkrar etmək uşaqlara instinktiv qaydada dil və sosləri düzəltmək imkanı yaradır. Təkrar etmək həm də uşaqlara bildiklərini təsdiqləmək imkanı yaradır və bu da öz növbəsində onlarda özünə əminlik yaradır.

Qafiyəni yavaş-yavaş emosiyə ilə deyən və ifadə edilən mənəni hərəkət, şəkil və ya əşyalarla möhkəmləndirən.

10

Börsər ehtiyacların odamak üçün çeşidli qafiyə seçimləri mövcuddur:
Səlim və ya sağ ol qafiyələri

"H. Mary"
How are you?
Fine, thanks.
What about you?

Hərəkət ifadə edən və barmaq oyunu qafiyələri

10 fingers,
10 toes,
2 eyes
And a round nose.

Qafiyə oyunları

Acker-Bäcker, Soda Cracker, Acker-Bäcker, Bau!
Acker-Bäcker, Soda Cracker
Owt-ques Yold!

One potato, two potatoes, three potatoes, four,
Five potatoes, six potatoes, seven potatoes, eight!
One banana, two bananas, three bananas, four

Mövzulu qafiyalar

*Two big apples,
Under a tree.
One is for you
And one's for me.*

*Rain, rain, go away!
All the children want to play.
Rain, rain, go away!
Come again another day.*

Ənənəvi qafiyalar / Mother Goose rhymes

*Twinkle, twinkle, little star,
How I wonder what you are
Up above the world so high
Like a diamond in the sky
Twinkle, twinkle, little star,
How I wonder what you are*

Qafiyəni necə deməli

Qafiyələrin canlı alınması valideynlərin səsləri, gözləri, üz ifadələri və hərəkətlərindən istifadə etmələrindən asılıdır (bax: British Council-in "Uşağınızla ingilis dilində danışmaq" adlı kitabçası).

"Two big apples" qafiyəsi Fransızca və ingiliscə istifadə edilən bir qafiyədir. Müəllif: Opal Dawn Ryan, 2013-cü ildə. Adından da göründüyü kimi, bu qafiyənin çirkin "Nəmlər: Qafiyəni necə deyirəm?" kitabından götürülmüşdür. Bu kitabın ingiliscə və rusca versiyaları da mövcuddur. Əlaqə üçün: www.britishcouncil.org/parents

www.britishcouncil.org/parents

Uşağın diqqətini saxlamaq üçün yeni qafiyənin təqdimatı təşəbbüslənməlidir və bu zaman səs qafiyəni müşayiət etməlidir. Eşitmə qabiliyyəti böyüklərdən yaxşı olan uşaqlar qafiyə ilə daha yaxından tanış olurlar və böyüklərin emosiyalarını onların səsi vasitəsilə başa düşməyi öyrənirlər və artıq onların fiziki hərəkətləri onlara yardım edilməsinə ehtiyac qalmır. Bu bəş vaxtda uşaqlar bir çox hallarda fiziki hərəkətləri özləri edir və artıq valideyn həmin hərəkətləri dayandıra bilər.

Bir çox ənənəvi qafiyələri həm naql etmək, həm də oxumaq olar. Uşağın yalnız bir vəzifəsinin olmasını - sözləri öyrənməsini - təmin etmək üçün başlanğıcda qafiyələri naql etmək daha yaxşı olardı. Uşaqlar sözləri və melodiyaları eyni vaxtda öyrənməli olsalar, bu o deməkdir ki, onlar iki çalışmanı eyni vaxtda yerinə yerirlər. Bu isə bəzi uşaqlar üçün nisbətən mürəkkəb bir çalışma ola bilər.

Bəzə qafiyəni oxumağı öyrənməyi bəzi uşaqlar oxuduqları qafiyəni naql formasına çevirməkdə çətinlik çəkirlər. Bu isə bəzi ifadələri dialoq çevirərkən onların "məhri üslubunda" danışması ilə nəticələnir.

Yeni qafiyənin başa düşülməsi

Qafiyələr bir yere yığılan sabit ifadələrdən və ya mətn bloklarından təşkil edilir. Uşaqlar bir çox hallarda kiçik funksiyalı sözlərin ("the" və ya "for" kimi) fərqi olmadan bu sabit ifadələri öyrənir və həmin ifadələri ayrı-ayrılıqda sözlər kimi deyil, mətn bloğunun tərkib hissəsi kimi eşidirlər (məsələn, "one's for you").

